

PROGRAMUL NAȚIONAL DE CERCETARE A PATRIMONIULUI CULTURAL

Rețeaua instituțiilor specializate în cunoașterea și oerotirea patrimoniului cultural național mobil și imobil reprezintă o importantă componentă a culturii românești. Aceste prestigioase instituții s-au constituit treptat prin efort sistematic spre modernizare, incurajate și finanțate de stat, bâzându-se pe un veritabil patrimoniu și inscriind o valoroasă tradiție.

Muzeele din România au astfel beneficiul de a număra între ele instituții prestigioase create, câteva, cu mai bine de un veac în urmă și dezvoltate spectaculos după Marea Unire. La fel, Comisiunea Monumentelor Istorice (1893) a jucat un rol decisiv în evidențierea și protecția fondului istoric construit, susținând opera de conservare și restaurare a monumentelor istorice.

În cadrul acestor instituții majore – unde azi lucrează peste 2000 de specialiști – cercetarea științifică este o componentă esențială. Ea servește prin excelență tocmai patrimoniului cultural-artistic, cel natural și arhitectural, tehnic, fiind în primul rând, o cercetare aplicată la obiect.

Arheologie, istorie, etnografie, istorie de artă, biologii, arhitecții, fizicienii și chimicii, conservatorii și restauratorii din muzee, oficii pentru patrimoniul cultural național, laboratoare, Direcția Monumentelor Ansamblurilor și Siturilor Istorice și comisiile zonale pentru monumentele istorice reprezintă corpul profesional specializat dedicat, prin cercetări specifice, în primul rind evidențierii caracteristicilor componentelor patrimoniului cultural. În aproape toate cazurile, cercetările întreprinse de aceștia au ca scop dezvoltarea numerică a valorilor protejate prin diverse tipuri de investigații. Rezultatul este, în concret, creșterea avutiei culturale naționale, fiind învederat atât de numărul pieselor din colecții sau al monumentelor identificate, cât și de valoarea acestora (științifică, artistică, documentară și financiară). Or, o națiune mai bogată în patrimoniul cultural înseamnă resurse de instrucție-educație și loisir, spații reprezentative, acumulare de capital neperisabil, potențial turistic, protecție ecologică, forme superioare de reprezentare a specificului național.

Cercetarea de patrimoniu este deopotrivă axată pe obiectivele din muzee și colecții, pe monumentele înregistrate ea și asupra obiectivelor ce se identifică prin investigații sistematice. Cercetarea de patrimoniu urmărește, în mod esențial, cunoașterea caracteristicilor obiectului/obiectivului, asigurând astfel condițiile optime de conservare; prin intermediul ei restaurarea este înlesnită și constantă.

Concomitent, cercetarea efectuată de specialiștii rețelei de oerotire a patrimoniului cultural național adaugă date esențiale fundamentale în domeniile: arheologie, istorie, istoria artei, istoria arhitecturii și construcților, etnografie, istoria științelor și tehnicii, memorialistică, științele naturii, conservare-restaurare și.a. O serie de aspecte speciale: tehnici artistice, tehnici de construcție; tehnici fotogrammetrice; compozitia și comportamentul materialelor de construcții a lăcașelor sau suporturilor; efectele factorilor fizico-chimice și naturali (biologici) asupra componentelor patrmoniale; analize și investigații fizico-chimice au fost însușite și decurg în mod necesar ca obiective ale celor care investigează comportamentul obiectului cultural.

Cum cercetarea presupune proiectare, etape distințe, tehnologizarea ei în mediile umaniste devine strict necesară. Așijderea, asigurarea suportului finanțier după preceptul acceptat că costurile și intervențiile de azi sunt totdeauna mai reduse valoare decât cele ce vor trebui făcute mâine. Aceste rațiuni au determinat un Program de cercetare, axat în principal pe obiectivele Strategiei Dacia PROT PAT. Prin numărul, calitatea specialiștilor și tematica abordată, acest sector reprezintă astăzi o secțiune aparte a cercetării științifice din România, justificând renumele de care patrimoniul nostru cultural se bucură în lume. Programul național de cercetare a patrimoniului cultural ordonează eforturile (intelectuale, tehnice, financiare), având meritul de a evidenția calitatea cercetătorului-muzeograf (conservator, restaurator) și, esențial, rezultatele acestora.

În continuare reținem câteva teme de cercetare din planurile mai multor muzeu.

1. Rezistența și comportamentul monumentelor istorice și al materialelor de construcții din structura acestora în fața cutremurelor.

Titular de temă: Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice